

TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUMID

2005. aasta aruanne

Tartu 2006

Aasta üldiseloomustus

2005. aastal alustas tööd asutus Tartu Ülikooli Muuseumid, mille koosseisus jätkavad tegevust TÜ ajaloo muuseum, TÜ kunstimuuseum ning TÜ loodusmuuseum. Viimane koondab zooloogia-, geoloogia- ja botaanikamuuseumi. Vastavalt muuseumi põhikirjale käivitati ühendmuuseumi juhtimine. Määrati ametisse muuseumide direktorid, ülikooli nõukogu valis ametisse TÜ Muuseumide juhatuse esimehe, moodustati muuseumi nõukogu.

Juhatuse põhitegevus oli muuseumi arengu planeerimine (sh ülikooli hoonestu arengukava koostamise osas), koostöö ja konsulteerimine projektide taotlemisel, avalikkussuhetes ja reklaamikorraldusel.

Loodusmuuseum formeeriti sügisel 2005 – kogud, personal ja finantsid toodi üle bioloogia-geograafia teaduskonna erinevatest struktuuriüksustest.

Tartu Ülikool taotles muuseumide tegevuskulude ja investeringute finantseerimist kultuuriministeriumi kaudu riigieelarvest. Kultuuriministri vastus pidas ülikooli muuseumide riiklikku finantseerimist vajalikuks, kuid 2006. aasta riigieelarves see ei realiseerunud. Muuseum jätkab põhiliselt TÜ finantseerimisel, millele lisanduvad erinevad projekttoetused.

2005. aastal pälvisid Tartu Ülikooli Muuseumid olulist rahvusvahelist tähelepanu. Juunis toimus Tartus ja siinse muuseumi korraldusel Euroopa ülikoolimuuseumide koostöövõrgustiku UNIVERSEUM aastakonverents. Üritus tõi Tartusse rea tunnustatud muuseumijuhte, sh ICOM komitee UMAC-i juhtkonnast, kes muuhulgas tutvusid siinsete muuseumikogudega ning andsid kirjaliku hinnangu nende väärtuse ja seisundi kohta ning soovitused arendamiseks ja finantseerimiseks. Juulis kanti UNESCO maailmapärandi nimekirja Struve geodeetiline kaar ja koos sellega Tartu tähetorn. Struve kaare haldamise rahvusvahelise komitee koosolekul Helsingis (augustis) võeti vastu resolutsioon, milles paluti riiklikku finantseerimist tähetorni restaureerimisele. Oktoobris tellisid Prantsuse teadusmuuseumid oma aastaseminarile ettekande TÜ muuseumidest ning Pariisis asuv muuseum Musée des arts et métiers artikli oma ajakirjale, mis samuti tutvustab ülikooli muuseumi rahvusvahelisele üldsusele. Septembris ülikoolis toimunud traditsioonilisel Saksa-Eesti akadeemilisel nädalal Academica oli ülikooli muuseumidel esmakordselt oma külaline – professor Jürgen Brüning Berliini Humboldti Ülikoolist. Prof Brüning pidas kaks loengut.

TÜ Muuseumide tegevus oli 2005. aastal aktiive kõigis põhivaldkondades. 2005. aastal suurenes avalikkusele suunatud töö. Muuseumide teenuste valik laienes. Külastatavus suurenes oluliselt. Detailne tegevusülevaade esitatakse kolme muuseumi eraldi aruannetes.

Tegevuse koondnäitajad

Personal seisuga 31.12.2005: 58 (täidetud ametikohti 46)

Põhifondi suurus: 714 793 sü (lisaks üle 300 000 prepareerimata eksemplari ja herbaarlehe)

Muuseumikülastajate arv: 58 073 (lisaks 13 700 ajaloo muuseumis toimunud üritustel)

Giiditeenuse osutamine: 920 grupile

Näitused: koostatud 17 uut näitust (lisaks eksponeeriti 10 vahendatud näitust ajaloomuuseumis ja ajaloomuuseumi rändnäitused)

Avaldatud teaduslikud ja populaarteaduslikud artiklid: 26

Ettekanded konverentsidel: 27

Ilmunud trükised: 5

Eelarve (seisuga 31.12.2005; allikas: TÜ rahandusosakond):

2.11. TÜ Muuseumid									
Töötajaid :		58		Esialgne seis 31.12.2005.a.					
Täidetud ametikohti :		46							
I Tulud	Jääk	Eelarve	Eelarve täpsustus	Täpsustatud eelarve	Laekumine	%	Korrigeeritud laekumine	Kulud	%
2. Tulud teadustegevusest									
2.3. Teadus- ja arenduslepingud	75.9	0.0	0.0	0.0	105.8	***	181.6	142.0	78.2
2.5. Muu teadustegevus	0.0	50.0	0.0	50.0	1,362.9	2725.8	1,362.9	1,212.1	88.9
Kokku tulud teadustegevusest	75.9	50.0	0.0	50.0	1,468.6	2937.3	1,544.5	1,354.1	87.7
3. Muud tulud									
3.1.1. Renditulud, pileтите ja suveniiride müük	0.0	460.0	0.0	460.0	696.0	151.3	696.0	147.1	21.1
3.1.2. Sihtotstarbelised vahendid	66.8	30.0	0.0	30.0	147.4	491.3	214.2	153.3	71.6
Kokku muud tulud	66.8	490.0	0.0	490.0	843.4	172.1	910.2	300.4	33.0
4. Tulud üldfondist	238.4	2,870.6	430.3	3,300.9	3,300.9	100.0	3,539.3	3,490.8	98.6
5. Üldkulude eraldis	0.0	-35.2	0.0	-35.2	-57.3	162.7	-57.3	-57.3	100.0
Tegevustulud kokku	381.0	3,375.4	430.3	3,805.7	5,555.7	146.0	5,936.7	5,088.1	85.7
II Kulud	Jääk	Eelarve	Eelarve täpsustus	Korrigeeritud eelarve	Jooksev eelarve	Jooksva eelarve täitmine	Jooksev jääk		
						Kulud	%		
1. Tööjõukulud	0.0	2,759.2	330.0	3,089.3	4,658.0	3,397.2	72.9	1,260.8	
1.1. Palgakulud	0.0	2,066.9	247.2	2,314.1	3,489.1	2,549.1	73.1	940.0	
1.2. Sotsiaalmaksud	0.0	682.1	81.6	763.6	1,151.4	835.4	72.6	316.0	
1.3. Töötuskindlustus	0.0	10.3	1.2	11.6	17.4	12.7	72.6	4.8	
2. Koolitus ja lähetused	25.0	75.0	10.0	110.0	130.2	128.6	98.7	1.7	
3. Kantselei- ja majanduskulud	66.0	264.0	79.3	409.3	486.6	1,127.3	231.7	-640.7	
4. Sisseostetud õppe- ja teadustöö	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	***	-0.7	

5. Transpordikulud	0.0	10.0	11.0	21.0	27.1	25.5	94.0	1.6
6. Külaliste vastuvõtukulud ja erisoodustused	0.0	14.0	0.0	14.0	17.4	68.6	394.9	-51.2
7. Investeeringud põhivarasse	290.0	223.5	0.0	513.5	582.5	191.7	32.9	390.9
8. Muud tegevuskulud	0.0	5.0	0.0	5.0	5.9	19.8	337.5	-13.9
9. Ruumide ülalpidamiskulud	0.0	24.7	0.0	24.7	29.0	128.7	443.8	-99.7
Tegevuskulud kokku	381.0	3,375.4	430.3	4,186.8	5,936.7	5,088.1	85.7	848.7

Koostas: Reet Mägi,
TÜ Muuseumide juhatuse esimees

TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUMID
AJALOO MUUSEUM

2005. aasta aruanne

Tartu 2006

Sissejuhatus

2005. aastal toimus muuseumiteenuste laienemine. Juunis avati küllastajatele restaureeritud toomkiriku tornid ja vaateplatvormid, tornides avati ekspositsioon hoone ajaloost. Tornid pälvisid Tartu linnavalitsuse ja „Postimehe“ tunnustuse „Aasta tegu 2005“. Oktoobris avati vanas anatoomikumis näitus „200 aastat vana anatoomikumi“, millega kaasneb muuseumipedagoogiline programm füsioloogiast.

2005. aasta tähtsündmus oli Struve kaare ja koos sellega Tartu tähetorni kandmine UNESCO maailmapärandi nimekirja. Struve kaar on UNESCO maailmapärandis esimene objekt, mis ühendab üle kahe riigi (10) ja esimene, mis on sisult teadusajalooline.

2005. aasta oli oluliste arengute kavandamise aasta. Valmistati ette tähetorni muuseumi kontseptsioon ja valmis sisekujundusprojekt. Osaleti Toomemäe pargi uuendamise kavandamisel. Ülikooli hoonestu arengukava raames otsustati muuseumi meditsiiniosa laienemine vanasse anatoomikumi.

2005. aastal toimus edukas koostöö oluliste partneritega. Vana anatoomikumi, meditsiinivaldkonna ja farmaatsiakogude osas toimus hea koostöö arstiteaduskonnaga. Tähetorni restaureerimise ja muuseumiks sisustamise osas tehti koostööd teaduskeskusega AHHA ja ülikooli haldusdirektori bürooga. Koostöös Eesti Rahva Muuseumiga korraldati konverents ja valmis näitus. Konverentsid toimusid ka koostöös ajaloo osakonnaga ja Õpetatud Eesti Seltsiga. Valmistati ja eksponeeriti näitus koostöös Eesti Ajalooarhiiviga.

Suurenes muuseumiküllastajate arv. Edukalt taotleti ja saadi projektidele toetust Tartu Linnavalitsuselt, Briti Nõukogult, Tartu ja Eesti kultuurkapitalidelt, riiklikust humanitaar- ja looduskogude programmist, kultuuriministeeriumilt.

Muuseumikogud täienesid suure ja väärtusliku farmaatsiaalase koguga, mis paigutati vanasse anatoomikumi ja tutvustati avalikkusele suure ülevaatenäitusega muuseumi Valges saalis.

1. Personal

31. detsembri seisuga on muuseumis 26,5 koormusega kohal 32 töötajat. Neist muuseumi sisulisel tööel on 10 töötajat. Küllastajate teenindamiseks toomkiriku tornides kasutati 2005. aastal hooajalisi administraatoreid. Meditsiiniajaloo näitusel vanas anatoomikumis rakendati õppetööl arstiteaduskonna töötajat ja võeti tähtajaliselt tööle giidid.

2. Põhifondi suurus

Kokku seisuga 31.12.2005 on muuseumis **63 421** sü.

3. Eelarve

Eelarve tulud:

ülikooli eelarvest	1945,6
prorektori ja rektori reservist	70
muuseumiteenuste müük (maha arvatud 18%)	481,3
ülikooliväline toetus projektidele	344,5

Eelarve kulud:

Tööjõukulud	2023
Koolitus, lähetuskulud	35,8
Kantselei- ja majanduskulud (sh kirjastuskulud)	350,5
Transpordikulud	12,6
Külaliste vastuvõtukulud, erisoodustused	54,6
Investeeringud põhivarasse	0,0
Muud tegevuskulud	6,1
Ruumide ülalpidamiskulud	128,7
Overhead	37,7

4. Muuseumikülastuse statistika

Ajaloomuuseumi külastas ja siin toimunud üritustel osales kokku 47 000 inimest:

Muuseumi külastas 33 332 inimest.

Sellest muuseumi püsiekspositsiooni ja näituse külastas 64 69 inimest, toomkiriku torne 26 000 inimest ja vana anatoomikumi näitust 863 inimest. Ajaloomuuseumi korraldatud konverentsidel, teaduspäevadel ja teadust populariseerivatel teeõhtutel osales 550 inimest. Fonditutvustustel osales 118 inimest. Muuseumi põhimaja ekspositsiooni (va tornid) ja vana anatoomikumi näituse külastajatest 14 % olid õpilased.

Muuseumi konverentsisaali, Valget ja Morgensterni saali renditi ülikooli ja ülikoolivälistele kasutajatele 156 ürituseks (74 konverentsi, 34 vastuvõttu, 30 kontserti/teatrietendust, 17 abielusõlmimise tseremooniat), millel osales kokku ca 13 700 inimest.

Muuseum osutas giiditeenust 118 grupile. Oma giidiga külastas muuseumi 40 ekskursioonigruppi.

5. Ekspositsioon ja näitused

Valge saal

Ajaloomuuseumi koostatud näitus:

Ülevaatenäitus farmaatsia ajaloost Tartu Ülikoolis. Näituse koostas Leili Kriis, kujundas Margot Sakson.

TÜ aastapäevadele pühendatud trükised. Ülikooli taasavamise 200. aastapäevale pühendatud raamatu esitlusega seotud väljapaneku koostas Reet Mägi koostöös ülikooli raamatukoguga.

Vahendatud näitused:

Põhjala kaugemad saared – Fääri saared, Island, Gröönimaa. (Põhjamaade Ministrite Nõukogu)

Ahti Seppeti näitus "Väändes".

Kursi koolkonna näitus.

Viivi Aaviku näitus "Aja lühilugu".

Edvard Koinbergi fotod "Armastuse herbaarium". (Rootsi saatkond)

Valik eesti religioosset kunsti.

Näitus "Kaotatud paradiis" mõisaparkidest.

Eesti, Läti ja Leedu kaasaegset kunsti Matti Miliuse kunstikogust

UNESCO kultuuripärand Ungaris. (Ungari saatkond)

Näituste saal

"Rännak ajas" Eesti ülikooli tekkeloost. Koostaja Mare Viiralt, kujundaja Margot Sakson. Pärast eksponeerimist muuseumis liigub näitus rändnäitusena üle Eesti.

„Maapõue peidetud saladused“ arheoloogiast ja arheoloogia õpetamise ning uurimise ajaloost Tartu Ülikoolis. Koostaja Urmet Paloveer, kujundaja Margot Sakson.

Näitus "Kuue samba kutse", mis on pühendatud 100 aasta möödumisest naiste tulekust ülikooli. Koostaja Lea Leppik, kujundaja Maarika Tang.

Muuseum trepivõre

Toomemäe arhitektuursete väikevormide ideekonkursi kavandid (Linnavalitsus).

Vana anatoomikum

Vana anatoomikum 200. Koostaja Mare Viiralt, kujundaja Margot Sakson.

Jaan Reineti teaduspäeva väljapanek. Koostaja Toomas Pung, kujundaja Margot Sakson.

Eesti Ajalooarhiiv

„1905 ja Tartu“. Koostaja Lea Leppik koostöös TÜ ajalootudengitega.

Püsiekspositsioon

Koostati ja teostati püsiekspositsioon toomkiriku tornidesse. Koostaja Terje Lõbu, kujundaja Margot Sakson.

Koostati akadeemiliste suhete kaart 19. sajandi teadusajaloo saali. Koostajad Hain Tankler (TÜ raamatukogu), Terje Lõbu. Kujundaja Marat Viires. Kaardi teostamine jääb 2006. aastasse.

Valmis tähetorni ekspositsiooni ja sisekujunduse kontseptsioon (koordineerija Reet Mägi). Sisekujunduse autorid on Malle Jürgenson, Tea Tammelaan ja Krista Lepland kujundusbüroost Laika, Belka ja Strelka.

6. Teadustöö

6.1. Teadustöö lühikokkuvõte

Muuseumi teadustegevus arenes möödunud aastal igati normaalselt – põhiliselt muuseumi korraldamisel toimus 1 teaduspäev ja 3 konverentsi, lisandus mitme konverentsi kaaskorraldamine. Muuseum arendas edukalt koostööd teiste institutsioonidega (Tartu ülikooli ajaloo osakond ja arstiteaduskond, Õpetatud Eesti Selts, Eesti Rahva Muuseum, Rahvusarhiiv ja Eesti Ajalooarhiiv). Anti välja „Tartu ülikooli ajaloo küsimuste“ järjekordne number, milles avaldati ka muuseumi töötajate artikleid, terve rida artikleid aga ilmus soliidsetes rahvusvahelistes väljaannetes. Kõik muuseumi töötajate poolt koostatud näitused ja väljapanekud on baseerunud mahukal uurimistööl ja andnud seega uusi teadmisi Tartu ülikooli ajaloo kohta (Leili Kriis „Farmaatsia ajaloost Tartu ülikoolis“, Mare Viiralt „200 aastat Vana Anatoomikumi“, Lea Leppik „100 aastat esimeste naisvabakuulajate lubamisest Tartu ülikooli“, Toomas Pung „Jaan Reinet 100“) . Näituste ettevalmistamisse on õnnestunud haarata üliõpilasi („1905 ja Tartu“). Muuseumi poole on pöördunud ülikooli ajaloo kohta käiva teabe saamiseks nii ülikooli enda erinevad struktuuriüksused kui ka huvilised mujalt Eestist ja välismaalt. Kõigile päringutele on vastatud. Riikliku humanitaar- ja loodusteaduslike kogude programmi raames on arenenud museaalide teaduslik kirjeldamine.

6.2. Muuseumi töötajate poolt avaldatud teadustööd:

Eestis avaldatud kogumikud (R 3):

Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi. XXXIV (200 aastat Vana Anatoomikumi). Tartu, 2005. 189 lk. (toimetaja Lea Leppik)

Eesti Teaduse biograafiline leksikon. Tallinn: Eesti entsüklopeediakirjastus, 2005. (toimetusse kuulus Terje Lõbu)

Teaduslikud artiklid ajakirjades ja konverentside ettekannete tekstid, mida refereeritakse vastava eriala tähtsamates andmebaasides ja referatiivajakirjades (A 1):

Lea Leppik. Die Generalgouverneure im Baltikum – Instrumente zur Vereinheitlichung des Russischen Imperiums oder ein Schutz der baltischen Sonderordnung? // Estland und Russland. Aspekte der Beziehungen beider Länder. Hamburg: Verlag dr. Kovač, 2005. Hamburger Beiträge zur Geschichte des östlichen Europa. Hrsg von Norbert Angermann. Bd. 11. S. 53-76.

Lea Leppik. Multicultural Urban Space and Tartu University. // Baltic World as a Multicultural Space. Ed. Marko Lehti. The Baltic Sea Region: Northern Dimensions – European Perspectives. 4. Series Editor Bernd Henningsen. P. 131-153.

Pung, Toomas. Historical Instruments of Tartu Meteorological Observatory in the Museum of Tartu University History. // Publicationes Instituti Geographici Universitatis Tartuensis, 97. Tartu, 2005. P. 23 – 36.

Pung, Toomas. Die Wissenschaftlerfamilie v. Oettingen im Baltikum. Kästner, I., Pfrepper, R. (Hgg.), Deutsch-russische Beziehungen in Medizin und Naturwissenschaften, B. 12. Aachen, 2005. S. 359 – 380.

Eesti teaduslikes väljaannetes avaldatud teaduslikud artiklid (A 3):

Urmet Paloveer. Eesti ratsavägi maailmasõdadevahelisel perioodil.// KVÜÕA Toimetised 2005. Nr 5. Lk 178-191.

Mare Viiralt, Leili Kriis. Tartu Ülikooli *Theatrum anatomicum*. // Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi. XXXIV (200 aastat Vana Anatoomikumi). Tartu, 2005. Lk 10-21.

Tullio Ilomets. Tartu ülikool – lektinoloogia häll. // Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi. XXXIV (200 aastat Vana Anatoomikumi). Tartu, 2005. Lk 88-103.

Teesid: Lea Leppik. Science in Republic of Estonia 1920-40. / XXII International Congress of History of Science. Beijing 24-30 July. Book of Abstracts. Institute for the History of Natural Science, Chinese Academy of Sciences, 2005.

Populaarteaduslikud väljaanded (A 2):

Lea Leppik and Helmut Piirimäe. Tartu. / Charters of Foundation and Early Documents of the Universities of the Coimbra Group. Ed. Jos. M. M. Hermans and Marc Nelissen. Leuven: University Press, 2005. P. 84.

Reet Mägi. Conservation et présentation du patrimoine de l'université de Tartu. // La revue. Musée des arts et métiers. No 43-44. Sept-Nov. 2005. P. 36-43.

Terje Lõbu. Tartu Toomkirik. 20 lk.

Terje Lõbu. Dome Cathedral of Tartu. 20 p.

6.3. Ettekanded konverentsidel

Reet Mägi: kaks ettekannet 2. juulil 2005

a) *Merger of University Museums in Tartu*

b) *The Council of Europe Declaration on University Heritage*

Euroopa ülikoolimuuseumide UNIVERSEUM koostöövõrgustiku aastaseminar (rahvusvaheline konverents) *Innovative Museums of Science of the Future, a European Answer*. Tartus 1.-3. juuli 2005.

Reet Mägi. *Les musées de l'université de Tartu dans le paysage muséal estonien (Tartu Ülikooli muuseumid Eesti muuseumimaastikul)*. Ettekanne Prantsuse muuseumide aastaseminaril *Des musées en chantier. Rénovation, création*. Pariisis 19. okt 2005.

Reet Mägi. *The role of Tartu Observatory as the "Home" of the Arc*. Ettekanne rahvusvahelise konverentsil *The Struve Geodetic Arc on the World Heritage List*. Helsingis 25. aug 2005.

Reet Mägi. *Tartu Ülikooli kultuurivarade olukorrast*. Ettekanne riiklikule raamatukogude, muuseumide ning arhiivide kultuuriväärtuste säilitamise nõukogule Tartus 30. nov 2005.

Toomas Pung: *Oettingeni anemograafist*. - ettekanne 10. nov. 2005 ajalookonverentsil *METOB 140*. Tartus TÜ raamatukogu konverentsisaalis.

Hannes Hagu: *A description of Carl Schmidt's 19th century collection of reference substances compiled as part of Estonian National Academic Collections Programm*. – ettekanne Tampere Ülikooli juures toimunud seminaril Technology, Science Studies and History. 18.-19. oktoobril 2005.

Lea Leppik. *Professoripalgaks pool adramaad?* – Ettekanne Skytte päeval Tartus 24.03.2005.

Lea Leppik. *Linnaeestlased ja rahvuslus*. – Ettekanne rahvusvahelisel Eesti moodsa ajaloo konverentsil Tallinnas TA Ajaloo Instituudis 20.06.2005.

Lea Leppik. *Die Brüder Hjärne in Livland*. – Ettekanne rahvusvahelisel Urban Hjärnele pühendatud sümposiumil Saadjärvel 25.08.2005.

Lea Leppik. *Stanovlenie muzejev Tartuskogo universiteta*. – Ettekanne rahvusvahelisel konverentsil St. Peterburi Ülikooli ajaloo muuseumis 19.10.2005.

Lea Leppik. *Naiste haridusvõimalustest enne 1905. aastat*. – Ettekanne konverentsil *Kuue samba kutse* 28.10.2005 TÜ ajaloo muuseumis.

Lea Leppik. *Tartu ülikool 1905. aastal*. – Ettekanne rahvusvahelisel ÕES-i, TÜ ajaloo osakonna ja TÜ ajaloo muuseumi konverentsil *100 aastat ülemaalisest rahvaasemike koosolekust Tartus* 10.12.2005.

TÜAM töötajatest osalesid Lea Leppik, Toomas Pung, Hannes Hagu jt kuulajana rahvusvahelisel konverentsil UNIVERSEUM Network Meeting, Tartu 1-3 July 2005 „Innovative Museum of Science of the Future, a European Answer“ ja Lea Leppik rahvusvahelisel arhiivikonverentsil Tallinnas 15.-16. septembril.

6.4. Teadusgrantide täitmine, osalemine koostööprojektides ja -lepingutes (uue granti, projekti, lepingu juht märgib ka finantseerija, maksumuse, tähtaja)

Riiklik humanitaar- ja looduskogude programm. TÜ Ajaloo Muuseumi XIX sajandi loodusteaduslike kollektsioonide säilitamine ja teaduslik kirjeldamine. Projekti juht Leili Kriis. 2005. aastal teostati järgmised tööd:

- 1) C.Schmidti keemiliste ainete kollektsiooni (156 sü) teaduslik kirjeldamine. Töö teostaja : TÜ orgaanilise keemia instituudi doktorant Hannes Hagu (MSc).
- 2) G.Dragendorffi farmakognostilise mikroskoobi-preparaatide kollektsiooni (527 sü) teaduslik kirjeldamine. Töö teostaja: TÜ rahvameditsiini doktorant proviisor Renata Sõukand (MSc).

Terje Lõbu osales riiklikus programmis „Lõuna-Eesti keel ja kultuur“

Lea Leppik osaleb jätkuvalt prof A. Musta sihtfinantseeritavas teadusteemas „Eesti-Vene suhted“ ja E. Tammiksaare sihtfinantseeritavas teadusteemas „Teaduse retseptioon Eesti ühiskonnas 18.-20. sajandil“

6.5. Arendustegevus, seadusloome, osalemine ekspertiisides jms

Reet Mägi on TÜ Muuseumide nõukogu esimees, TÜ Botaanikaiaia nõukogu esimees, ülikooli ajaloo komisjoni, ülikooli kultuurivarade komisjoni liige, ülikooli ühekõitelise ajalooramatute toimetuskolleegiumi liige, oli Jaani kiriku avamise korralduskomisjoni liige (lõppenud tegevus) ja ekspert Tartu Toomemäe valgustuse ja arhitektuursete väikevormide ideekonkursi komisjoni juures (komisjoni töö lõppenud).

6.6. Teadusorganisatsiooniline tegevus (konverentside korraldamine, osavõtt toimetuskolleegiumide tööst, osalemine erinevates nõukogudes, erialastes seltsides jms)

Lea Leppik on ametist tulenevalt korraldanud järgmisi muuseumi üritusi:

TÜ ajaloo muuseumi teaduspäev „Jaan Reinet 100“ – 5. mai 2005 (+ väljapanek, mille koostas Toomas Pung)

Kõnekoosolek „Andres Dido 150“ – 2.09.2005 (koostöös Rahvusrhiiviga, +väljapanek)

Konverents „100 aastat esimeste naisvabakuulajate lubamisest Tartu ülikooli“ 27.10.2005 (koostöös ERM-iga).

Rahvusvaheline konverents „100 aastat ülemaalisest rahvaasemike koosolekust Tartus“ 9.-10. detsembril 2005 (koostöös Tartu ülikooli ajaloo osakonna ja ÕES-iga, + üliõpilastega koostatud näitus ajalooarhiivis „1905 ja Tartu“).

Reet Mägi oli rahvusvaheline seminari UNIVERSEUM Network Meeting, Tartu 1-3 July 2005 „Innovative Museum of Science of the Future, a European Answer“ vastutav korraldaja ja rahvusvahelise konverentsi "Piirimuutused 20. sajandi Euroopas" (2.-3. veebruarini 2005 Tartus) korraldustoimkonna liige.

Lea Leppik on Tartu ülikooli ja Viljandi kultuuriakadeemia infoteaduse ja dokumendihalduse magistriõppekavade arendamise kolleegiumi liige, kuulub Ajalooarhiivi toimetiste kolleegiumi, ICOM-i, ÖES-i, AAS-i, TTEÜ-sse ja arhivaaride ühingusse.

Terje Lõbu: TTEÜ, muuseumiühing

Mare Viiralt: TTEÜ

Toomas Pung: TTEÜ

Leili Kriis: TTEÜ, muuseumiühing, ICOM

Virge Lell: erialaraamatukogude ühendus

7. Õppetöö

Lea Leppik viib läbi õppetööd ja juhendab üliõpilasi TÜ ajaloo osakonnas (täiendavad tööülesanded lektorina) ja Viljandi kultuuriakadeemias. Näitus „1905 ja Tartu“ valmistati Lea Leppiku juhendamisel koostöös ajalootudengitega.

Muuseumipedagoogilised programmid 2005. aastal: interaktiivne põrandamäng “Eesti kultuurilugu”, interaktiivne põrandamäng “Eesti looduslugu”, teadusteater keemiast, paberi valmistamise programm “Ise tehtud, hästi tehtud”, arheoloogianäituse “Maapõue peitunud saladused” juurde kuulunud arheoloogiaalane muuseumitund, näituse “200 aastat vana anatoomikumi” juurde kuuluv muuseumitund füsioloogi juhendamisel.

Muuseumipedagoogilist programmi viidi läbi 53 grupile (nendest 30 seoses vana anatoomikumi näitusega).

Reet Mägi pidas Tartu Ülikooli tutvustava loengu Tartu Rahvaülikooli giidikoolituse kursusele (18. aprill 2005).

8. Teabetöö

8.1. Üritused avalikkusele

Igakuiselt (va suve- ja jõuluvahetuse) toimusid populaarteaduslikud teeõhtud.

Toimusid traditsioonilised fondituvustused üliõpilastele ja avalikkusele.

Konverentsid ja teaduspäevad olid avatud huvilistele. Korraldati toomkiriku tornide avamisüritus. Osaleti vana anatoomikumi 200. aastapäeva korraldamisel. Muuseum oli avatud ja osales muuseumipäeva,

8.2. Konsultatsioonid, päringutele vastamine

Konsultatsioonide andmine ja päringutele vastamine toimus pidevalt järgmistele põhilistele sihtgruppidele: TÜ juhtkond, teadlased teistest ülikoolidest ja uurimisasutustest, kolleegid teistest muuseumides, kodanikud Eestist ja välismaalt.

8.3. Infotrükised

Eesti- ja ingliskeelsed trükised Tartu Toomkirikust (koostaja Terje Lõbu, kujundaja Margot Sakson, keeleteoimetus Marika Kullamaa tõlge inglise keelde Meelis Leesik).

Eesti- ja ingliskeelsed infovoldikud vana anatoomikumi näituse kohta (koostaja Terje Lõbu, kujundaja Margot Sakson, tõlge Meelis Leesik).

8.4. Muuseumi kajastamine meedias

Ajakirjanduses leidis kajastamist uue direktori ametikohale valimine (intervjuu Postimehes). Suuremat tähelepanu pälvis toomkiriku tornide avamine (hommikutelevisioon, artiklid enne ja pärast avamist Postimehes ja Universitas Tartuensis) ja vana anatoomikumi juubeli tähistamine ning sellele pühendatud näitus (Ken Kallingu arvamusartikkel Postimehes, Maie Toomsalu arvamusartikkel Universitas Tartuensis, uudislood mõlemas lehes). Kajastamist leidis ekspositsioonist toimunud vargus ja muuseumi halb tehniline varustatus eksponaatide säilimise tagamisel (SL Õhtuleht, raadiouudised).

8.5. Reklaam ja messid

Avaldati reklaami mõnes olulisemas turismikataloogis. Osaleti Tourestil ja Helsingi turismimessil.

Osaleti Tartu linna kultuuritegevuse arengustrateegia koostamise töögrupis (R. Mägi).

9. Hoiu- ja kogumistöö

9.1. Muuseumi põhifond koosneb:

- 1) Ajalooline esemeline (teadusriistad, õppevahendid, kultuuriloolised esemed) kogu Aj – 16 252 sü.
- 2) Ajalooline kunstikogu AjK – 731 sü.
- 3) Arhiivkogu (trükised, dokumendid) Ar – 31 739 sü.
- 4) Fotokogu (fotod, negatiivid) F – 14 030 sü.

Kokku seisuga 01.01.2005. a. - 62 617 sü.

9.2. Põhifondi juurdekasv 2005 aastal: kokku 804 museaali:

- 1) Aj – 427 sü.
- 2) AjK – 1 sü.
- 3) Ar – 81 sü.
- 4) F – 295 sü.

Kokku seisuga 01.01.2006 - 63 421 sü.

Muuseum võttis vastu mahuka kogu seoses farmaatsiainstituudi kolimisega uude asukohta. Vanas anatoomikumis sisustati kolm ruumi farmaatsiakogudele.

9.3. Põhifondi inventuurid kogude lõikes:

- 1) Aj – 5 777 museaali ulatuses (M.Tuuling, L.Kriis)
- 2) AjK – 130 museaali (T.Lõbu)
- 3) Ar – 9 969 museaali (V.Lell)

4) F - 147 museaali (M.Viiralt)

9.4. Restaureerimine.

Restaureeritud 1 laekunud mööbliese puidutöögrupi poolt (kapp keemiahoonest) (T. Ilomets).

Puhastatud farmaatsias laekunud oksüdeerunud messingnõud – kokku 12 eset. (Movša Michelson, korraldanud T. Ilomets). Puhastatud püsiekspositsiooni vitriine ja eksponaate (kollektiiv).

Puhastatud ja korrastatud hoidlates inventuuride läbiviimise käigus kapid ja museaalid. (M.Tuuling, V.Lell).

Mööblit on korrastatud vana anatoomikumi farmaatsialabori sisseseadmisel. Korraldatud kappide ja laborilaua paigaldamine, uuendatud kapisisemuste värv, messingosad restaureeritud, puuduvad asendatud. (T.Ilomets).

9.5. Hoiutingimuste parandamine.

1) Soetatud ajaloolise teadusriistade ja õppevahendite kogu kahte hoidlaruumi auruniisutid hoidla kliima parandamiseks (Projekti „Humanitaar- ja loodusteaduslikud kogud“ 2005. aasta summadest). (L.Kriis);

2) Arhiivmaterjalide kogu varustatud hoidlaruumi pimendavate aknaruloodega (4 rulood). (V.Lell);

3) Soetatud: 50 raamatutuge trükiste säilitustingimuste parandamiseks, ekraan negatiivide vaatamiseks. (V.Lell, L.Kriis);

4) Korraldatud farmaatsia instituudist kogutud mööbliesemete kasutamine muuseumikogu hoiustamiseks muuseumi hoidlates vanas anatoomikumis ja muuseumihoones endises toomkirikus. (L.Kriis).

9.6. Deponeerimine.

1) Muuseumikogust deponeeritud 23 väljaandeaktiga kokku 284 eset: Aj – 126 sü, Ar – 14 sü, AjK – 1 sü, F – 143 sü. (L.Kriis).

2) Muuseumis eksponeerimiseks deponeeritud 7 ajutise vastuvõtuaktiga kokku 218 eset (198 kunstitööd ja 20 fotot). (L.Kriis).

9.7. Laenutused muuseumikogust kohapeal kasutamiseks (püsi- ja ajutised näitused, huviliste päringud, uurijad).

1) Aj (teadusriistad, õppevahendid) – kasutatud 85 korral, laenutatud 927 eset. (M.Tuuling, L.Kriis);

2) Aj (kultuurilooline kogu) – kasutatud 36 korral, laenutatud 346 museaali. (V.Lell);

3) AjK (kunstikogu) – kasutatud 6 korral, laenutatud 26 museaali. (V.Lell);

4) Ar (trükised, dokumendid) – kasutatud 117 korral, laenutatud 444 museaali. (V.Lell);

5) F (fotod, negatiivid) – kasutatud 48 korral, laenutatud 1512 museaali. (V.Lell).

9.8. Töö andmebaasidega.

1) Sisestatud raamatukogu koondkataloogi ESTER 150 eksemplarikirjet, 26 bibliokirjet. (V.Lell).

2) Sisestatud muuseumide andmebaasi KVIS – 443 vastuvõetud eseme kirjet (vastuvõtuaktid nr. 1-12) (L.Kriis), 130 kiirsisestuskirjet (T.Lõbu) ning inventeerimiskirjed (T.Pung).

3) Muuseumikogu kohakataloogide täiendamine. (L.Kriis, V.Lell).

4) Ülikooli endise kinofotolabori negatiivide kogu korrastamine – sündmuste identifitseerimine, kontaktkoopiade kartoteegi koostamine Tartu Kultuurkapitali projekti raames. (Eduard Sakk, L. Kriis, V. Lell)

9.9. Töö ülikooli ajaloolise väärtusega esemete registriga.

Registris oleva farmaatsia instituudi ajalooliste esemete (aparaadid, laboritarbed, mööbel, trükised) ülevaatus kohapeal, valiku tegemine muuseumikogu tarvis, sissepakkimine ja muuseumisse toimetamine. (L.Kriis, T.Ilomets, trükised ka V.Lell).

Aparatuur (suures osas) ja mööbliesemed on muuseumis arvele võetud, töö jätkub trükiste ja droogide muuseumi kollektsiooni osas. (L.Kriis).

10. Personali areng

Tartu ülikooli doktoriõppes on Lea Leppik ja Hannes Hagu, magistriõppes Terje Lõbu, Urmet Paloveer ja Leili Kriis.

Automaatveebi kursuse läbisid 24.11.2005 Toomas Pung ja Urmet Paloveer.

Virge Lell osales raamatukogutöötajate õppereisil Vilniuse Ülikooli ja teistesse Leedu raamatukogudesse.

Urmet Paloveer osales Balti museoloogiakooli kursusel Lätis.

11. Haldus- ja majandustegevus

Juunis valmisid toomkiriku vaateplatvormid. Konserveerimistööd jätkusid kiriku põhjalöövvis.

Remonditi vana anatoomikumi rotundi fassaad, muuseumi näituseruumid esimese korruse paremas tiivas koristati ja tehti kerge sanitaarremont.

Valmis tähetorni sisekujundusprojekt, tehti ettepanekud täiendada hoone ehitus- ja restaureerimisprojekti. Osaleti Toomemäe pargi teede, valgustuse ja väikevormide ideekonkursi ja projekteerimise aruteludes.

Koostas: Reet Mägi

TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUMID
KUNSTIMUUSEUM

2005. aasta aruanne

Tartu 2006

TARTU ÜLIKOOLI KUNSTIMUUSEUM

Sissejuhatus.

2005. aasta olulisemaks sündmuseks oli muuseumi silmapaistvamaid teoseid ja ajalugu tutvustava kataloogi „200 aastat Tartu Ülikooli Kunstimuuseumi“ valmimine, mis ilmub trükis 2006 veebruaris. Muuseumis toimus neli temaatilist kunstinäitust koos õpilasprogrammide ja töötubadega. Tartu kunstikuul korraldati aktikrokii joonistamise üritus *Elav akt* kunstnik Tiit Pääsukese juhendamisel. Menükaks kujunes üritus *Peahoone päev- 200 aastat pidulikust nurgakivi panekust*, mille korraldamises ja läbiviimises oli kunstimuuseumil juhtiv osa.

Suurenes külastajate hulk ning kunstimuuseum osutas 5 keeles giiditeenust 390 grupile. Suurenes õpilasgruppide hulk, mis moodustab 25% külastajatest. Laiendati koolidele pakutava muuseumiõppe temaatikat, koostati antiikkuultuuri töövihik eestikeelsetele koolidele (vene koolidele olemas).

Muuseum konkureeris edukalt Haridus- ja Teadusministeeriumi humanitaar- ja loodusteaduslike kogude säilitamise programmis ning sai 326000 krooni toetust.

Kunstimuuseumi 2 töötajat kaitsesid magistrikraadi, 4 muuseumitöötajat osalesid artefaktide säilitamise ja ekspositsioonialasel koolitusel Eestis ja välismaal.

1. Personal: 6,25 kohta, 8 inimest - neist teaduspersonali 4 (sh 3 magistrit), muud personali 4 inimest

Projektide läbiviimiseks ja turistide teenindamiseks palgatud ajutist tööjõudu.

2. Põhifondi suurus: kokku **29372**

3. Eelarve tulud:

ülikooli eelarvest	945,7
prorektori fondist	74,6
saadud piletimüügist ja giiditööst (maha arvatud 18%)	173,0
toetus projektidele Eestist (5 projekti)	432,0

Eelarve kulud:

Tööjõukulud	836,2
Koolitus, lähetuskulud	64,8
Investeeringud	259,0
Majandus- jm kulud (kirjastuskulud)	512,1
Overhead	14,5

4. Muuseumi külastamine

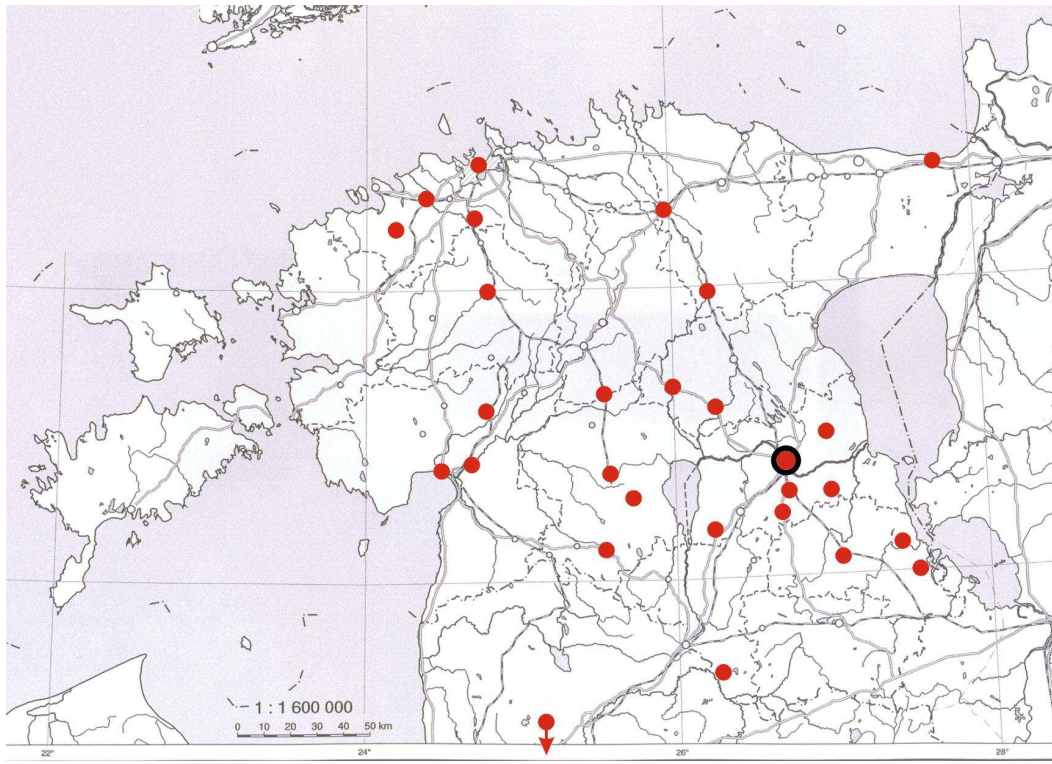
4.1. stationsaaris: kokku **ca 12500 külastajat**

neist grupis 75%, üksikkülastajaid 25%

4.2. Ekskursioonide juhtimine: 390 gruppi

4.3 Õpilasekskursioone: kokku 100 gruppi neist 49 gruppi osales põhikoolide, venekeelsete koolide ja ajutiste näituste eriprogrammides

Kunstimuuseumi külasthanud koolid 2005

4.4.spetsiifiliselt tasuta sissepääs 12% külastajatest (kunstiüliõpilased, TÜ töötajad ja üliõpilased, rektoraadi külalised, puudega lapsed)

5. Näitused

5.1 Püsinäitus: 109 teost

Püsiekspositsiooni uuendamine kartseris, kartseri sein maalimine, ekspositsiooni täiendamine tarbesemetega. (A. Arus, Tartu Kõrgema Kunstikooli üliõpilased M. Liplapi juhendamisel)

5.2 Ajutised näitused: 231 teost

- *Ateljee atleedid* 36 sporditeemalist skulptuuri, maali, joonistust eesti kunstis (O. Orro, I. Sahl, I. Kukk)
- *Loomad ja antiik* (J. Tiisvend, K. Valk) 27 loomaskulptuuri Eesti muuseumidest, 30 gravüüri, 34 mündivalandit, 29 gemmivalandit
- *Tuntud ja tundmatu Tartu* (I. Kukk, O. Maidla) 32 gravüüri +10 O. Maidla fotot
- *Akt kuubis* – E. Okase 90. sünnipäevale pühendatud näitus. E. Okase, A. Bachi, S. Trei graafika ja joonistused (I. Sahl, O. Orro) 33 tööd

5.4. Muuseumi eksponaadid välisnäitustel kokku: **28**

18 teost deposiidid eri muuseumide püsinäitustel

Ajaleht Eesti kunstis, Vaal Galerii 1 (MA 86)

Meistriteoste lummus. Koopia Eestis 19. sajandil EKM, Kadrioru Kunstimuuseum 9 (S 4, 12, 161, 290, 478, MA 222, GR 1339, 1365, 1381)

5.5 Deposiidid ülikoolis **kokku: 129** museaali, sh maale 103

5.6 Fondi kunstiteoste tutvustamine kokku: **977 teost** (28 grupile)

skulptuurid	149
gemmid	150
mündid	10
graafika	606
antiikoriginaalid	13
maalid	21
ikoon	28

6. Teadustöö

6.1 teadustöö projektid, artiklid

- Valikkataloogi *200 aastat Tartu Ülikooli Kunstimuuseumi* koostamine, toimetamine (I. Sahl, J. Tiisvend, I. Kukk, K. Valk)
- Kataloogi *Dorpat-Jurjev-Tartu ja Voronezh: ülikooli kunstikogu saatus* kirjetel täiendamine, teaduslik toimetamine (I. Kukk)
- Magistritöö kaitsmine *Rooma poeedid Aulus Gelliuse teoses Noctes Atticae: filoloogia ja kirjanduskriitika*(J. Tiisvend)

- Magistritöö kaitsmine *Loodus pildis. Maastikumotiivid Eesti kunstis 1890-1919* (I. Sähk)
- Artikkel *Näitus Loomad ja antiik: vaade „pildile“ ja „pildi sisse“*. Muuseum, nr. 2 (18) 2005 (J. Tiisvend)
- Artikkel *Kunsti süünd kunstimuuseumis* Muuseum nr.2 (18) 2005 (K. Valk).
- Artikkel *Loomad antiikaja inimeste elus ja mõttemaailmas* saadetud avaldamiseks ajakirjale „Mäetagused“ (K. Valk).

6.2 Ettekanded:

- *Barbarismid ladina keeles: 17. sajandi käsiraamatud* Wolfenbütteli raamatukogus (J. Tiisvend)
- *The reflection of the earlier poetical tradition in Aulus Gellius* Lundi ülikoolis (J. Tiisvend)
- *TÜ Kunstimuuseumi antiigikogu kujunemine ja selle kasutamine tänapäeval* Lundis Eesti Teadusliku Seltsi Lõuna-Rootsi osakonnas (J. Tiisvend)
- *Avastada maailma muuseumis- valgustusaja ideaalmuuseum ja selle rajamiseprüüd Tartus* K.Morgensterni konverentsil Tartus (I. Kukk)
- *Kadunud kunstivara?- ülikooli kolleksioon Voronežis* suvekoolis Viljandis (I. Kukk)
- *Auspiitsid Vana-Roomas* kunstimuuseumi õppepäeval (J. Tiisvend)
- *Huvitavamaid teoseid ikoonikogust ja maalikogust* kunstimuuseumi õppepäeval (K. Valk)
- *Jõemotiiv Eesti kunstis ja muusikas – kunstimuuseumi õppepäeval* (I. Sähk)
- *Looduselamusi Eesti Muinsuskaitse Seltsi kogutud mälestustest – kunstimuuseumi õppepäeval* (A. Arus)

6.3 Trükised

Eestikeelse töövihiku *Vana-Kreeka kultuur* ettevalmistamine trükiks (K. Valk, A. Arus) .
Muuseumi venekeelse töövihiku analoog.

7. Õppetöö

7.1 Loengud

- *Lääne-Euroopa vanagraafika* Tartu Kõrgema Kunstikooli ja EKA üliõpilastele (I. Sähk).
- *Tempera tehnik* ikoonimaalis 19. saj ikoonide näitel. TÜ kunstiosakonna tudengitele (K. Valk).
- *Vana-Vene ikoonimaali koolkonnad* TÜ kunstiosakonna tudengitele (K. Valk).
- *19. sajandi ikoonimaali eripära Venemaal* Tartu ikoonimaali ringile (K. Valk).
- *Muuseumipedagoogilised programmid kunstikogude baasil.* ERMis Hõimurahvaste programmi raames õpetajatele (K. Valk)
- *Didaktika – töövihiku koostamise printsiibid* Kooli ainekava toetav muuseumipedagoogiline programm muukeelsetele õpilastele töövihiku kasutamisega. ERM-is õpetajatele (K. Valk).

Ettevalmistatud loengud

- *Loomade tähtsus ja roll Vana-Kreekas* (J. Tiisvend)
- *Antiikaja sportlane ja spordivõistlused* (J. Tiisvend)
- Seminari ettekandeks *Loomad antiikaja inimese elus ja mõllemailmas* (K. Valk)

Muuseumiprogrammid koolidele

5 kl ja nooremad *Muinasjutuline Kreeka*

6 kl *Kreeka kultuur* (ajalugu)

erinevad töölehed, ristsõnad

Kreeka müüdid (emakeel ja kirjandus) erinevad töölehed

10-12 kl *Kreeka kultuur* (kultuurilugu, ajalugu) erinevad töölehed, ristsõna

Kreeka müüdid (emakeel ja kirjandus) tööleht

Eriprogrammid

Loomad ja antiik – kipsivalamine

Oümpiamängud – tööleht

Kreeka vaasimaal – savist voolimine või maalimine

7.2 Üliõpilaste juhendamine

- EKM-i kuraatori J. Levšenkova konsulteerimine vene sihtgrupile integratsiooni haridusprogrammide loomisel TLÜ bakalaureuse tööks. (K. Valk).
- Muuseumipedagoogika näidistunni läbiviimine Õpetajate Seminari üliõpilastele (K. Valk).
- J. Levšenkova bakalaureusetöö “Muuseumipedagoogika areng ja haridusprogrammide põhimudelite näited Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Venemaa muuseumides. KUMU venekeelsed muuseumitunnid 7-12 klassile” retsenseerimine (K. Valk)

8. Teabetöö

8.1 Üritused avalikkusele

Elav akt – aktikroki joonistamine T. Pääsukese juhendamisel (30)

Peahoone päev – tasuta ekskursioonid (300)

Kunstide öö – luule, kunst ja jazz tudengite sügispäevadel (100)

Loomad ja antiik koolivaheaja eriprogramm (47)

8.2 artiklid

Inimeste ja loomade suhe antiikajal // UT 24.03.2005 K. Valk.

Kuidas pandi nurgakivi // UT 26.08 I. Kukk

Tartu ülikooli Voronezi kunstikogu saab kataloogi //EPL 16.10 I. Kukk

8.3 infotrukised

Tartu ülikooli peahoone –Main Building of the University of Tartu voldik (I. Kukk)

8.4 päringutele vastamine **15**

8.5 intervjuud **6** ETV, ER, Klassikaraadio, Vene TV, Vor. ajaleht

8.6 muuseumi kajastamine meedias 9

Tartu Postimees
Postimehe lisa Arter
2 x UT
Eesti Päevaleht
Horisont
Eesti Ekspress
Eesti Ekspressi Areen
Voroneži oblasti ajaleht

8.7. reklaam ja messid

osaletud Helsingi messil Matka 2005, avaldatud infot Eesti turismikataloogides, Tartu kultuuriaknas, muuseumi veebilehel
koostatud näituste ja ürituste reklaamplakateid
Tutvustatud KM teenuseid Läti, Leedu, Poola ja Itaalia reisikorraldajatele

8.8 projektide koostamine

Kultuuriministeeriumile Balti Museoloogiakoolis osalemise rahastamiseks (J. Tiisvend)
Kultuuriministeeriumile „Sportlik-kultuuriline koolivaheaeg“ projekti „Loomad ja antiik“ esitamine (J. Tiisvend)
Tartu muuseumide ühisprojekti „Muuseumide festival“ täiendava info esitamine projekti kohta Tartu Linnavalitsusele (J. Tiisvend)
Projekti „Interaktiivne egiptuseteemaline mäng“ esitamine Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonnale (J. Tiisvend)
HTM Loodus ja humanitaarkogude programmile jätkuprojekti koostamine 2005 aastaks (I. Kukk)
Kultuuriministeeriumile Voroneži kataloogi projekti toetuse taotlus (I. Kukk)
Tartumaa Kultuurkapitalile ja Hasartmängumaksu Nõukogule töövihiku „Antiik-Kreeka kultuur“ taotlus (K. Valk)
Kultuurkapitalile valikkataloogi trükkimiseks (I. Sähk, I. Kukk)
Tartu Linnavalitsusele Tartu vaadete näituse toetuseks (I. Kukk)

9. Hoiu- ja kogumistö

Põhifond seisuga 31.12.05 on **29372 museaali**

Seoses esmakordse inventuuriga gemmi-, mündivalandite kogus ning kogu museaalide arvu täpsustamisega (üksikesemeliselt inv-ta museaalid on olnud tulmeraamatu alusel arvel summarselt komplektidena, mis ei vasta reaalsele fondile) ning skulptuuride fotode kogu liitmisega põhikogu hulka on võrreldes 2004 aastaga vähenenud museaalide üldarv 1032

9.1. Põhifondi struktuur ja arvuline seis

Graafika	6611
Joonistus	507
Maalid	245

Skulptuurid	473
Gemmide valandid	17073
Antiikoriginaalid	73
Mündid	336
Bonistika	123
Antiikmüntide valandid	2984
Medalid	435
Ikoonid	229
Tarbekunst	283
 kokku:	 29372

9.3. teaduslik inventeerimine, atribueerimine: kokku 755

gemmivalandid T. Cadese kogu, filosoofid, reformaatorid, B. Thorwaldsen (J. Tiisvend) 718
 skulptuure täiendav teaduslik kirje (J. Tiisvend) 7
 graafikat (I. Sakh) 30
 graafikakogu inventariraamatu ümberkirjutamine vastavalt muuseumidele kehtestatud nõuetele (K. Valk)

Toimus kogu muuseumi mööblikogu inventuur seoses sissemurdmisega hoidlasse Vanas Anatoomikumis (kõik esemed olid alles) (I. Sakh, K. Valk)

9.4 Restaureerimine

Skulptuurikogu (kunstnik-restauraator A. Ilves) kujude puhastamine, vigastatud detailide parandamine ja taastamine, restaureeritud pinna tihendamine, valgendamine ja kaitsekilega katmine, valamismuudatuste valmistamine ja puudevate detailide või koopia valamine.

11 skulptuuri

4 gemmi

valmistatud 1 õppemudel

1. Hobuse pea S3
2. Lõvi pea S154
3. Amatsoon hobusel S52
- 4-7. Gemmid
 - S468 Kompositsioon Neptuniga
 - S454 Kotkas
 - S453 Kotkas
 - S464 Lõvi
8. S255 Gabii Artemis
9. S 83 Belvedere Apollon
10. Hermese büst S 161
11. Laokooni pea S 71

12. S 165 Menelaose büsti murdunud aluse (kaks murdekohta) parandamine
13. S 193 Kore .
14. S 51 Athena kujuke.
15. S 163 Dionysose kujuke (seoses puurimistöödega tänaval kukkus ümber ja purunes all fondis tükkideks)
- 16 Valmistatud S193 Korest silikoonkautšukist valamisvorm (õppemudeliks ekspositsioonile) parandatud maaliraame, kinnitatud ripustusrosse, püsiekspositsiooni hooldustööd

Graafikat ja joonistusi restaureeriti 6 lehte

Lisaks näitusetööde korrastamine, pasparteerimine. TÜ kunstimuuseumi kunstnik-restauraator Anne Arus

Restaureerimistööde tellimine 2 tööd

Jüri Kask „Reamees Kask - doonor“ (MA 115) – kunstnikule restaureerimiseks
L. Sarapuu Noor sprinter MA-84 rest A. Teedemaa

9.5. Kogude hooldustööd

- *Hoidlate mikrokliima.* Hoidla Sophokleses on äärmiselt avariohtlik. Mõõdetakse ja registreeritakse hoidlate ja näitusesaalide mikrokliimat (I. Sahl, K. Valk, J. Tiisvend).
- *Maalikogu.* Teostati pidevat kontrolli ja hallitanud maalide korduvat puhastamist. Ülikooli ruumidesse deponeeritud maalide ülevaatus ja puhastamine, deponeeringute pikendamine K. Valk, A. Arus, I. Sahl.
- Täiendatud ja parandatud kartoteegi andmeid (kõik koguhidjad)

9.7 töö ülikooli kultuuripärandi registriga

Viidud sisse muudatusi, osaletud kultuuripärandi komisjoni töös

10. Personali areng

2 töötajat kaitsesid magistrikaadi

- TÜ/EMÜ täiendkoolitus „Artefaktide säilitamine ja säilituskorralduse alused“ sügissemester FLAJ 02.116 4AP (I. Sahl, K. Valk, A. Arus)
- Balti Museoloogiakool Lätis (J. Tiisvend)
- „21. sajandi Eesti muuseumid – arengustrateegia aastateks 2005-2015“ projekti tutvustav seminar (I. Kuk, J. Tiisvend, I. Sahl, K. Valk)
- konverents „Mis on atraktiivne kultuur?“ (J. Tiisvend, I. Kuk, K. Valk, I. Sahl)
- „Academica“ loengud ülikooli kogudest – Prof. Brüning Berliini Humboldti ülikoolist (kõik teadustöötajad)
- Osalemine Wolfenbüttelis külalisseminaril „Antiikkeelte, retoorika ja poeetika õpetamise ja ikonograafiaga seotud varauusaegsed käsiraamatud Wolfenbütteli raamatukogus“ (J. Tiisvend)
- rahvusvaheline konverents „Digitaalsete kultuurikogude haldamine II“ Tallinnas Rahvusraamatukogus (I. Kuk, I. Sahl)
- osalemine Universeumi seminaril Tartus (I. Kuk)

- osalemine „Partnering in museum’s education“ Slovakkias (I. Kukkk)
- H. Savolainenini museoloogia loengud *Traditsiooniline muuseum ja uus muuseum*, *sotsiaalne kliima 1960-70 ndatel.* (K. Valk, I. Sahk)
- ERM-i seminaril *Hariduspoliitika põhimõtete väljatöötamine ja arendamine muuseumis* (K. Valk)
- Ksenja Werneri loengul *Ikooni hermeneutika* K. Valk
- Ikoonimaali õpe Helena Hirvoneni juhendamisel K. Valk

Jm Eesti muuseumide ja Tartu ülikooli korraldatud seminaridel ja konverentsidel

Koostas: Inge Kukkk

13.01.2006

TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUMID
LOODUSMUUSEUM

2005. aasta aruanne

Tartu 2006

Sissejuhatus

2005.a. viidi läbi TÜ Loodusmuuseumi moodustamise esimene etapp. Varem sellist struktuuriüksust Tartu Ülikoolis ei eksisteerinud. Alates 2005 märtsist võeti tööle loodusmuuseumi direktori kohusetäitja Urmas Kõljalg ning alates aprillikuust projektijuht Ivar Puura. 2005.a. sügisel tõsteti geoloogia- ja zooloogiamuuseumide ning botaaniliste ja mükoloogiliste kogude varad bioloogia-geograafiateaduskonna instituutidest uude teadus- ja arendusasutusse TÜ Muuseumid, mille üheks struktuuriüksuseks on loodusmuuseum. Lisaks varadele liikusid 2005.a. sügisel kogude säilitamise, uurimise ja eksponeerimisega seotud 14 inimest uue struktuuriüksuse koosseisu. Esitati mitmeid projektitaotlusi, s.h. Keskkonnainvesteeringute keskusele, Euroopa Liidu programmidele, baasfinantseerimise taotlus ning koostati TÜ loodusmuuseumi esimene, s.o. 2006.a. eelarve.

1. Personal

16,5 (v.a. arvatud koristajad ja valvurid)

2. Põhifondi suurus

Ligikaudu 622 000 eksemplari (lisaks üle 300 000 prepareerimata eksemplari ja herbaarlehe)

3. Eelarve

Kuna Loodusmuuseumil eraldiseisvat eelarvet 2005. a. ei olnud, siis on loodusmuuseumi üksikosade tulud ja kulud liidetud (tegemist on tulude ja kuludega peale varade (s.h. finantsjäägid) ning inimeste ületoomist 2005. a. sügisel; eelarves kajastub aga direktori ja projektijuhi kogu aasta palk).

Tulud (kroonides)	Kulud
1 210 620	1 059 099

4. Muuseumikülastuse statistika

4.1. Külastajate koondstatistika

Geoloogiamuuseum

Kokku: ~1800 külastajat

774 piletiga külastajat; lisaks üliõpilasi 290 TÜ bio-geo-teaduskonnast ; 450 Maaülikoolist; 15 kõrgemast sõjakoolist; Keskkonnahariduskeskuse üliõpil + muuseumipäeva + Vanemuise kult päeva üritustel 220 + geogr. ja biol. olümpiaadidel osalenud õpilased ~60

Muuseum oli suletud juulis (valvur puhkas) ja detsembris, kui vahetati aknaid.

Zooloogiamuuseum

10436 külastajat

4.2. Ekskursioonid

Geoloogiamuuseumis 32

Zooloogiamuuseumis 380

4.3. Osalejate arv muuseumipedagoogilistes tundides

Geoloogiamuuseumis 25 õpilast

Zooloogiamuuseumis 200 õpilast

5. Ekspositsioon ja näitused

5.1. Püsiekspositsioonid

Geoloogiamuuseum

Eesti geoloogia (aluspõhja ja kvaternaari stratigraafia ja paleontoloogia - ca 1000 museaali).

Üldine paleontoloogia (üle 750 museaali tervest maailmast).

Mineraalid (rohkem kui 500 näidist esindab ca 250 mineraali).

Meteoriidid (kokku 93 näidist).

Uuendati **Eesti maavarade** ekspositsiooni (kokku 19 näidist)

Kokku eksponeeritud ~2112 museaali

Zooloogiamuuseumis ekspositsiooni uuendamine

Uue akvaariumide ja terraariumide väljapaneku ehitus. Kalade ja kahepaiksete-roomajate ekspositsiooni süsteemi muutmine ja siltide vahetamine. Piltide lisamine kahepaiksete ja ämblikulaadsete ekspositsiooni. Rannikulindude ekspositsiooni uuendamine (alustamine). „Rotikuninga“ väljapanek. Jooksivad tööd: elektrisüsteemi remont, eksponaatide korrastamine, märgpreparaatide vedelike vahetus.

5.2. Ajutised näitused

1. H. Beili kivimite näitus "Kivide sisemine ilu" - 245 näidist
2. Geol. õpetamise 185. aastapäevale pühendatud näitus 13 postrit + 68 näidist ekspositsiooni
3. Dots. Evald Mölsi 100. sünniaastapäevale pühendatud näitus 56 näidist
4. Kaks seente näitust septembris 2005.
5. Ühistöös Eesti Põllumajandusmuuseumiga koostati botaaniliste kogude baasil oktoobris 2005 näitus mürgtaimedest. Näituse TÜ Loodusmuuseumi botaanilistest kogudest pärit eksponaate tutvustati ka teleesinemises (28.10.05, Ü.Reier).

5.4. Museaalide deponeerimine muuseumist välja

1. Vilsandi Rahvusparki - H. Beili kivimeid eksponeerimiseks
2. Pärnu Loodusmajja - kivimeid, kivistisi eksponeerimiseks
3. Hollandisse Dr. Freek Rhebergenile Ordoviitsiumi käsnu (teadusl. tööks)
4. Ivars Zupinš'ile Läti Loodusmuuseumisse Devoni kopskalu (teadusl. tööks)

5.6. Fondides asuvate museaalide tutvustamine

Fonde kasutatakse üliõpilaste õppetöös

6. Teadustöö

6.1. Artiklid (jaotus teadusest populaarteaduslikuni)

Geoloogiliste kogude põhjal ilmunud teadustööd:

Isakar, M. 2005. 185 aastat geoloogia õpetamise algusest Tartu ülikoolis. Eesti Loodus, 10, lk. 42-45

Pani T. 2005. Geoloogia õpetamisest Tartu Ülikoolis 1808-1918. Rmt.: Verš, E., Puura, I. ja Isakar, M. (toim.). 2005. Geoloogia õpetamine Eestis läbi kolme sajandi. Tartu ülikooli geoloogia instituut, Tartu, lk. 8-43

Isakar M. 2005. Geoloogia õpetamine ülikoolis aastatel 1918-1945. Rmt.: Verš, E., Puura, I. ja Isakar, M. (toim.). 2005. Geoloogia õpetamine Eestis läbi kolme sajandi. Tartu ülikooli geoloogia instituut, Tartu, lk. 44-63

Seente ja samblike herbaariumi põhjal ilmunud artiklid:

Kõljalg U, Larsson K-H, Abarenkov K, Nilsson RH, Alexander IJ, Eberhardt U, Erland S, Hoiland K, Kjöller R, Larsson E, Pennanen T, Sen R, Taylor AFS, Tedersoo L, Vralstad T, Ursing BM. 2005. UNITE: a database providing web-based methods for the molecular identification of ectomycorrhizal fungi. New Phytologist 166: 1063-1068

Pärtel, K. & Raitviir, A. 2005. The ultrastructure of the ascus apical apparatus of some Dermateaceae (Helotiales). Mycological Progress 4:149-159.

Suija, A. 2005a. Lichenicolous fungi in Estonia. Basidiomycota and conidial fungi. Nova Hedwigia 80 (3): 349-366.

Suija, A. 2005b. Lichenicolous fungi and lichens in Estonia I. Ascomycota. Nova Hedwigia, 80(1-2): 247-267.

Thell, A., Randlane, T., Saag, A. & Kärnefelt, I. 2005 (in press). A new circumscription of the lichen genus *Nephromopsis* (Parmeliaceae, lichenized ascomycetes). – Mycological Progress, vol 4.
Randlane, T. & Saag, A. 2005. Distribution patterns of primary and secondary species in the genus *Vulpicida*. – Folia Cryptog. Estonica 41: 89–96.

Taimede herbaariumi andmeid on kasutatud artiklites:

Kukk T. & Kull T (toim.). 2005. Eesti taimede levikuatlas. Eesti Maaülikool: Tartu. 528 pp.

Puidet, E., Liira, J., Paal, J., Pärtel, M. & Pihu, S. 2005. Morphological variation of eight taxa of *Anthyllis vulneraria* s. l. (*Fabaceae*). Annales Botanici Fennici 42, 293-304.

Pärtel, M., Kalamees, R., Reier, Ü., Tuvi, E., Roosaluuste, E., Vellak, A., Zobel, M.: 2005 Grouping and prioritization of vascular plant species for conservation: combining natural rarity and management need. Biological Conservation 123(3), 271-278.

Reier, Ü., Tuvi, E., Pärtel, M., Kalamees, Zobel, M. 2005. Threatened herbaceous species dependent on moderate forest disturbances: a neglected target for ecosystem-based silviculture. Scandinavian Journal of Forest Research 20, 145-152.

6.2. Ettekanded

Konverentsil: Geoloogia õpetamine Eestis läbi kolme sajandi, 30.09.05 TÜ Alajoo muuseumis

T. Pani - Geoloogia õpetamisest Tartu Ülikoolis 1808-1918

M. Isakar - Geoloogia õpetamine ülikoolis aastatel 1918-1945

6.3. Trükised

Verš, E. Puura, I. ja Isakar, M. (toim.). 2005. Geoloogia õpetamine Eestis läbi kolme sajandi. Tartu ülikooli geoloogia instituut, Tartu, 132 lk.

6.4. Konverentside, seminaride, teadustemaatiliste ürituste korraldamine

1. Konverentsi Geoloogia õpetamine Eestis läbi kolme sajandi korraldamine koos geoloogia instituudiga, 30.09.05 TÜ Alajoo muuseumis

2. Eesti Liikide Register tööruhmade ühisseminar 11.05.05

6.5. Teaduslik inventeerimine ja atribueerimine

Märkimist väärrib kahe A. Bunge poolt kirjeldatud taime isotüübi ja ühe süntüübi avastamine meie kogudest külalisuurija A. Grabovskaya poolt (vt. ka Postimees, 5. oktoober 2005).

7. Õppetöö

7.1. Muuseumipedagoogiline töö

Geoloogiamuuseum

Õpetamise tase vastavalt klassile, nii põhikoolile kui ka gümnaasiumile.

Õppeklassis viime läbi alljärgnevaid pedagoogilisi programme:

Eesti geoloogiline ehitus

Elu areng Maal

Kivimid ja mineraalid

Eesti maavarad

Zooloogiamuuseum

Ekskursioonide läbiviimine.

Muuseumitundide läbiviimine - Koduümbruse loomadega tutvumine videofilmi abil

Mikroskoobitundide (mageveeloomade uurimine) ettevalmistamine.

Koostöös Tartu Keskkonnahariduse Keskusega toimusid zooloogiamuuseumi ringi rühmade tunnid ning viidi läbi muuseumikoolitused lasteaija kasvatajatele ja põhikooli õpetajatele.

Tartu Tamme Gümnaasiumi zooloogia tundide läbiviimine.

Õppeklassi sisustamine.

7.2. Üliõpilaste juhendamine

Silvia Lotman – (teadus)magistritöö (ZHI magistrant)

Kessy Abarenkov – (teadus)magistritöö (BÖI magistrant)

Leho Tedersoo – doktoritöö (BÖI doktorant)
Triin Suvi– doktoritöö (BÖI doktorant)
Teele Jairus – magistritöö (BÖI magistrant)

8. Teabetöö

8.1. Üritused avalikkusele

Geoloogiamuuseum

Vanemuise Kultuuritänav - Päev täis kultuuri 20. mai 2005:

1. Viktoriin kivimite tundmises
2. Vääriskivide määramine
3. Tasuta ekskursioonid

Avatud uste päev 20.05.05; rahvusvahelisel muuseumipäeval 18.05.05; ülikooli lahtiste uste päeval (tutvustati biogeo teaduskonda)

Zooloogiamuuseum

Muuseumikuu üritused – topiste valmistamine

Vanemuise kultuuritänava üritused – viktoriin algklasside õpilastele.

Lahtiste uste päevad – zooloogiaringi tutvustus

Kodulehekülje täiendamine

8.2. Artiklid

Nn. „rotikuninga“ artikkel Eesti Looduses (Andrei Miljutin)

8.3. Infotrükised

Vanemuise Kultuuritänava voldik

8.4. Konsultatsioonid, päringutele vastamine

Geoloogiamuuseum

Keskmiselt 2-3 korda nädalas vastatakse kas e-meilitsi või kohapeal muuseumis mitmesugustele geoloogiaalastele küsimustele.

Zooloogiamuuseum

Telefoni teel edastatud konsultatsioonid,

Tartu Hugo Treffneri Güm. Ökorühm.

Eesti Bioloogiaolümpiaadi läbiviimine.

8.5. Intervjuud

M. Isakar, Pärnu Postimees, 02.08.2005

8.6. Muuseumi kajastamine meedias

Lühiartikkel Eesti Looduses, kaks lugu Tartu Postimehes ja Postimehes, esinemine Terevisioonis.

8.7. Reklaam ja messid

Reklaam väljaandes The Baltic Guide ja turismikataloogides. Info turismimessil Helsingis ja Tourestil.

9. Hoiu- ja kogumistöö

9.1. Põhifondi struktuur ja osade arvuline suurus

Geoloogiamuuseumi põhifond:

1. Paleontoloogilised kogud ~35 000
2. Litoloogilised kogud ~9100
3. Aluskorra kivimid ~3100
4. Kivimid ja mineraalid ~22 000
5. Meteoriidid 168
6. Fotod, negatiivid ~6300
7. Arhiiv ~800
8. Varia (kipskoopid, geoloogilised esemed) 200

Zooloogiamuuseumi põhifond:

Imetajate nahkade põhikogu – 2123 eks.

Linnunahkade põhikogu

1. Buturlini linnunahkade kogu – 1775 eks.
2. Eesti linnunahkade kogu – 6500 eks.

Alamate vertebraatide põhikogu

1. Kahepaiksete ja roomajate põhikogu (sh ekspositsioon) – 520 eks.
2. Kalade põhikogu (sh ekspositsioon) – 1188 eks.

O.Koch'i ooloogiline kogu – 12914 eks.

Ooloogiline põhikogu (sh ekspositsioon) – 3000 eks.

Osteoloogiline põhikogu (sh ekspositsioon) – vähemalt 60000 eks.

Lindude ekspositsioon – 979 eks.

Imetajate ekspositsioon – 425 eks.

Võrdleva anatoomia ekspositsioon – 190 eks.

Selgrootute (va limused, putukad) ekspositsioon – 254 eks.

Malakoloogilised kollektsioonid (sh ekspositsioon) – 82752 eks.

Entomoloogiline põhikogu (sh ekspositsioon) – 90095 eks.

Kokku prepareeritud materjale – vähemalt 262715 eks.

H.Remmi jt määratud prepareerimata materjalid vatikihtidel – ligi 300000 eks.

Botaanikamuuseumi põhifond:

Botaanilised kogud:

Herbarium Generale - 754 pakki

Eesti Herbarium - 64 748 herbaarlehte

Eesti naaberalade võrdluserbarium (nn Scandinavica) - 2176 herbaarlehte

A.G. von Bunge Flora Exciccata Liv-, Est- und Curlands - 7 mappi
J.H. Rosenplänteri herbaarium - 11 mappi
F.S. Morgensterni herbaarium - 1 mapp
Eesti Taimed I-IV (Eesti eksikaat) - 4 mappi kõrgemaid taimi

Brüoloogiline kogu eksemplaride arv ligikaudu 20 000. See koosneb järgmistest alaosadest:

Üldherbaarium	3819 eks.
Bryotheca Baltica	1565 eks.
Eesti herbaarium	4652 eks.
T. Lippmaa kogu	ca 6000 eks.

Algoloogiline kogu - 90 000 säilikut (peamiselt ikonoteek, s.o. vetika liikide või alamate taksonite illustratsioonid paberlehtedel)
Lihhenoloogiline kogu - 65 000 eks.

9.2. Põhikogu täiendamine

Ekspeditsioonidel, lähetustel, kingituste läbi.

9.4. Restaureerimine

Topiste ja muude eksponaatide jooksev restaureerimine Zooloogiamuuseumis.

9.5. Hoiutingimuste parandamine, hooldustööd

Geoloogiamuuseum

2005. aastal paigaldati kolme fondiruumi ventilatsioon (005, 049, 122); fondiruumile 112 paigaldati metallist välisüks; betoneeriti keldriruumis asuva fondiruumi (005) välissein ning kindlustati betoonitöödega vahetult antud fondiruumiga piirnev maja välisterritoorium, mille tulemusena sademete vesi ei voola enam fondi 005.

Vahetati töötajate tööruumi (232) ning muuseumi koridori, ja vaatesaalide (248, 247) aknad, kokku 15 akent.

Rüükalade ja suurimetajate fossiilide säilitamiseks muretseti erimõõdulised puitkastid (ülikooli puidutöökojast), mikropreparaatide säilitamiseks kaamerad ja plast-topsid.

Zooloogiamuuseum

Remonditi ja seadistati kollektiooniinventari (kogukapid) ja ekspositsioonimoduleid (lisaks ka rutiinne töö valgustite jms seadmetikuga). Paigutati ümber ja puhastati osa osteoloogilistest kogudest.

9.6. Töö andmebaasidega

Töötati välja üldist loodusteaduslikele kogudele mõeldud andmebaasi mudelit. Esimene versioon on hetkel valmimisjärgus.

Skaneeriti Prof. A. Bunge ja A. Maximowicz'i kogutud näidised (herbaariumi külasthanud dr. A. Grabovskaya uurimistööga seoses), A. Bunge poolt kirjeldatud taimede näidised ja S. Morgensterni

ajalooline herbaarium 18/19. saj. vahetusest. Alustati tüüpeksemplaride skaneerimist (*Potamogeton*, *Ampelopsis*, *Grewia*).

Zoologiamuuseumis andmebaasistati 12 000 eksemplari entomoloogilistest kollektsioonidest.

Botaanikamuuseumis andmebaasistati kokku 14 000 eksemplari.

Geoloogiamuuseumis sisestati andmeid KVIS-i.

10. Personali areng

Koolitus, enesetäiendamine, kvalifikatsiooni tõus jms.

Muuseumitöötajad osalesid Kultuuriministeeriumi poolt korraldatud andmebaaside haldamisega seostud jätkuseminaril "Digitaalsete kogude haldamine II - püsimine muutuv ajas" ning Euroopa ülikoolide muuseumide koostöövõrgustiku UNIVERSEUM teadussessioonidel.

M. Isakar osales nii Tartu Ülikooli kultuurivarade ja -pärandi komisjoni töös kui ka Tartu kultuuriturunduse strateegia väljatöötamisel Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonna projektis.

MTÜ Tartu Üliõpilasmaja korraldatud kultuuriprojektide ja rahataotluste ettevalmistamise ning kirjutamise koolitus – osales Aivo Tamm.

Hariduspoliitika põhimõtete väljatöötamine ja arendamine muuseumis – ERM-s osales Aivo Tamm.

Muuseumide nõupidamised Tartu Linna Kultuuriosakonnas - osales A.Tamm.

Õppereis Soome looduskoolidega tutvumiseks (rahastas Tartu keskkonnahariduse Keskus) – osales A. Tamm.

A.Miljutin – Enesetäiendamine osteoloogia ala Moskvas.

11. Haldus-majandustegevus

Akende vahetus Vanemuise 46.

Koostas: Urmas Kõljag